

Asia: VN/26814/2024

Koulutustarpeen ennakointimalli

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot työryhmän esityksestä

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus pitää tärkeänä, että on kehitetty uudenlaista lähestymistapaa pitkän aikavälin koulutusrakenteen sekä lähivuosien koulutustarpeen ennakoimiseksi. On tärkeää, että ennakointimallia ja sen kautta saatavaa tulosta voidaan tarkentaa yhteistyössä sidosryhmien kanssa, koska sen lähtökohdat ovat aiempaan kysyntälähtöiseen koulutustarpeen ennakointiin verrattuna nyt tarjontalähtöiset ja koska toimiala- ja ammattialatarkastelu eivät enää sisälly malliin.

Koska esitetyllä ennakointimallilla laadittu arvio työvoimatarpeesta perustuu viime vuosien toteumatietoihin, niin silloin esimerkiksi nopeat suhdannevaikutukset tai tulevaisuustyössä esiin nousseet muutostrendit ja näistä johtuvat osaamisen muutostarpeet eivät näy mallin tuloksessa. Siksi jatkovalmistelussa tulee löytää luontevat sidosryhmäyhteistyön muodot laadullisen osaamisen ennakkoinnin tuottamien tulosten nivomiseksi koulutustarpeen arviointiin sekä koulutusrakenteen kehittämiseen.

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakkoinnin periaatteita

Esityksessä kuvattu malli perustuu näkemykselle, että talouskasvun ja tuottavuuden kannalta on tehokkainta käyttää koulutukseen varatut resurssit tukemaan korkean tuottavuuden alojen työvoiman saantia (s. 93). Tuottavuutta arvioidaan muun muassa työvoiman palkkatasolla.

Aiemmista malleista poiketen koulutustarjonnan tuottavuuden ja palkkatason sisällyttäminen ennakointimalliin vaikuttaa siten, että malli soveltuu luontevammin yksityissektorin kuin julkisen sektorin koulutustarpeen arviointiin, kuten työryhmän esityksen luvussa 3.1.3. kuvataan. Tästä syystä on tarkoituksenmukaista, että työryhmän esityksessä (luvut 2.1.3., 2.1.4. ja 3.1.5.) ehdotettuja täydentäviä erillismoduuleja ryhdytään jatkovalmistelussa kehittämään terveyden ja hyvinvoinnin sekä kasvatustarpeiden koulutustarpeen ennakointiin, jotta myös esityksessä mainitut väestörakenteen

muutoksen liittyvä palvelurakenteen kehitys sekä kelpoisuuksia tai henkilöstörakennetta koskevan sääntelyn muutokset voidaan ottaa huomioon. Lisäksi esityksen mukaisesti ruotsinkielisen koulutuksen ennakkoinnin erityistarpeet ja -haasteet tulee ottaa huomioon erillismoduulien valmistelussa.

Lausunnonantajan näkemykset koskien koulutustarpeen ennakkointimallin toteutusta

Pitkän aikavälin koulutusrakenteen ennakkointiin kuuluvat viisi epävarmuuden huomioimisen tapaa ovat tärkeitä (luku 2.1.4.) Esityksessä mainitaan, että esimerkiksi tulevaisuustiedon avulla arvioidaan koulutusrakenneskenaarion uskottavuutta. Tai että skenaariota verrataan yhteiskuntapoliittiseen tavoitteenasetteluun, jolloin koulutusrakenneskenaarion parametreja voitaisiin säätää siten, että päästäisiin asetettuihin tavoitteisiin. Kirkkohallitus näkee, että on tärkeää arvioida mallin tuottamaa tulosta suhteessa kulloinkin ajankohtaisiin yhteiskuntapoliittisiin tavoitteisiin esimerkiksi väestörakenteen muutosten vuoksi.

Lausunnonantajan näkemykset koskien työryhmäraportin mukaisen perusskenaarion ennakkointitulosta

-

Pesonen Marja
Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkkohallitus